

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
(ES) 2019/1158**

**par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un
aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu
2010/18/ES**

Ieviešana Latvijā

Rīga, 2022.gada 8.februāris

Pēteris Leiškalns

LDDK eksperts

Gan katra darbspējīgā persona un tās ģimenes locekļi, gan sabiedrība kopumā ir ieinteresēta, lai katrs, kurš var piedalīties ekonomiskajā rosībā, tajā arī piedalās, tostarp arī tad, ja ģimenes apstākļu vai citu iemeslu dēļ ir iespēja strādāt nepilnu laiku.

Tas mazina sociālo atstumtību, nevienlīdzību un nabadzību, kā arī veicina kopprodukta pieaugumu, kas ir pamats sabiedrības ekonomisko un sociālo vajadzību nodrošināšanai.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2019/1158
par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko
atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES**

6.pants Aprūpētāja atvaļinājums

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka katram darba ņēmējam ir tiesības uz aprūpētāja atvaļinājumu, kura ilgums ir piecas darba dienas gadā. Dalībvalstis var papildus precizēt aprūpētāja atvaļinājuma mērķi un ar to saistītos nosacījumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi. Minēto tiesību izmantošanai var piemērot prasību sniegt pienācīgu pamatojumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi.
2. Dalībvalstis var paredzēt aprūpētāja atvaļinājumu, izmantojot citu atskaites periodu, nevis gadu, vai balstoties uz informāciju par aprūpējamo vai atbalstāmo personu, vai izskatot katru gadījumu individuāli.

Paternitātes pabalsts

Likums Par maternitātes un slimības apdrošināšanu

10.¹ pants. Paternitātes pabalsta piešķiršanas gadījumi un paternitātes pabalsta izmaksas periods

Paternitātes pabalstu piešķir un izmaksā par piešķirtā atvaļinājuma 10 kalendāra dienām:

- 1) bērna tēvam sakarā ar bērna piedzimšanu;
- 2) vienam no vecākiem sakarā ar ārpusģimenes aprūpē esoša bērna vecumā līdz 18 gadiem adopciju.

Sagaidāmās izmaiņas

- 10 kalendāra dienas paredzēts aizstāt ar 10 darba dienām.
- Ja bērnam nav noteikta paternitāte, pabalstu varēs saņemt cita persona.

Bērna kopšanas atvaļinājums

Darba likums

156.pants. Bērna kopšanas atvaļinājums

(1) Ikvienam darbiniekam ir tiesības uz bērna kopšanas atvaļinājumu sakarā ar bērna dzimšanu vai adopciju. Šādu atvaļinājumu piešķir uz laiku, kas nav ilgāks par pusotru gadu, līdz dienai, kad bērns sasniedz astoņu gadu vecumu.

(2) Bērna kopšanas atvaļinājumu pēc darbinieka pieprasījuma piešķir uz pilnu laiku vai pa daļām. Darbiniekam ir pienākums vienu mēnesi iepriekš rakstveidā paziņot darba devējam par bērna kopšanas atvaļinājuma vai tā daļas sākumu un ilgumu.

Bērna kopšanas atvaļinājums

Valsts sociālo pabalstu likums

7.pants. **Bērna kopšanas pabalsts** (1¹) Bērna kopšanas pabalstu piešķir personai, kura kopj bērnu līdz divu gadu vecumam.

(2) Ja personai ir tiesības uz vecāku pabalstu un bērna kopšanas pabalstu par vienu un to pašu bērnu un par vienu un to pašu laikposmu, abus pabalstus piešķir un izmaksā vienai no šā likuma 16.pantā minētajām personām. Pabalstu nepiešķir par bērnu, sakarā ar kura piedzimšanu ir piešķirts maternitātes pabalsts par to pašu laikposmu.

Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1609

«Noteikumi par bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību»

Pabalsta apmērs ir šāds:

2.1. personai, kura kopj bērnu vecumā līdz pusotram gadam, – 171 *euro* mēnesī;

2.2. personai, kura kopj bērnu vecumā no pusotra gada līdz diviem gadiem, – 42,69 *euro* mēnesī.

Bērna kopšanas atvaļinājums

Apdrošinātās personas vienlaikus saņem arī vecāku pabalstu

Likums «Par maternitātes un slimības apdrošināšanu»

10.4 pants. Vecāku pabalstu piešķir un izmaksā sociāli apdrošinātai personai, kura kopj bērnu (..).

To piešķir vienam no bērna vecākiem pēc izvēles līdz bērna gada vecumam (43,75% no bruto) vai līdz bērna pusotra gada vecumam (60% no bruto).

Problēma: Ja persona šajā laikā ir nodarbināta, tad pabalstu samazina par 70%. Šis modelis ir ekonomiska sankcija pret vecākiem, kuri bērna aprūpes sākumposmā izvēlas abi samazināt darba slodzi uz pusi, lai vienlīdzīgi uzņemtos bērna aprūpi.

Direktīvas ieviešana - sagaidāmās izmaiņas

Tiks noteikta katra vecāka «neatņemamā daļa», ko nevarēs nodot otram vecākam.

Izņēmums – ja bērnam nav noteikta paternitāte.

Daļu no atvaļinājuma varēs izņemt vēlāk – līdz bērna 8 gadu vecumam.

«Neatņemamo daļu» abi vecāki varēs izmantot arī vienlaikus.

Tuvinieka aprūpe un nepilns darba laiks

Darba likums

134.pants. Nepilns darba laiks

(2) Darba devējs nosaka nepilnu darba laiku, ja to pieprasa grūtniece, sieviete pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam, bet, ja sieviete baro bērnu ar krūti, — visā barošanas laikā, darbinieks ar invaliditāti, darbinieks, kuram ir bērns līdz 14 gadu vecumam vai bērns ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam, vai darbinieks, kura kā vecāka aprūpē ir tāda pilngadīga persona ar invaliditāti no bērnības, kurai nepieciešama īpaša kopšana.

Problēmas:

1) Darba likuma tvērums «šaurāks» par Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma nosacījumiem, kas uzliek personai pienākumus arī attiecībā uz tādas pilngadīgas personas aprūpi, kura nav persona ar invaliditāti no bērnības.

2) Darba likums nav ņemts vērā, izstrādājot likuma «Par valsts sociālo apdrošināšanu» 20⁴ panta 4.daļu. Tā ne visām Darba likumā minētajām sociālajām grupām paredz veikt sociālā apdrošināšanas iemaksas no faktiskā objekta. Tas mazina šo grupu nodarbinātības iespējas.

Likums «Par valsts sociālo apdrošināšanu» nav saskaņots ar Darba likumu

20.⁴ pants. Minimālais obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana

(4) Šā panta pirmajā daļā noteiktās minimālās obligātās iemaksas neveic par:

3) personu ar I un II grupas invaliditāti;

6) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts nepilngadīgs bērns, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar invaliditāti;

10) personu, kura sniedz valsts finansētu pavadonu (bērnam līdz 18 gadu vecumam) vai asistenta pakalpojumu vai pašvaldības finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam, vai Eiropas Savienības politiku instrumentu projekta ietvaros finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam.

Problēmas: Šīs normas nav saskaņotas ar Darba likuma 134.panta 2.daļas tvērumu, kā rezultātā var veidoties situācijas (piemēram, nodarbinot personu ar 3.grupas invaliditāti), ka darba devējam ir pienākums noteikt nepilnu darba laiku, savukārt obligātās iemaksas ir jāveic par pilna laika darbu. Otra problēma – ne visos gadījumos ir iespējams izpildīt nosacījumu par bērna reģistrēšanu personas pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā. Trešā problēma – šis pants neparedz nekādas atlaides personām, kuras aprūpē pilngadīgu tuvinieku.

Sociālo pakalpojumu sniegšanas pamatprincipi

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

4.pants. (1) Sociālos pakalpojumus sniedz, tikai pamatojoties uz sociālā darba speciālista veiktu personas individuālo vajadzību un resursu novērtējumu.

8.pants. Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas vispārīgie principi

(1) Klienta vai viņa apgādnieka pienākums ir samaksāt par saņemtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(4) Ja klients vai viņa apgādnieks nespēj samaksāt par sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

Problēmas: ir sajauktas divas radikāli atšķirīgas situācijas: pirmā, kad persona pati vai kopā ar tuviniekiem pieņem lēmumu, ka persona labprāt dzīvotu pansijā. Otrā - sociālā darba speciālists, veicot personas individuālo vajadzību un resursu novērtējumu, konstatē, ka personai ir nepieciešama aprūpe ilgstošas sociālās aprūpes iestādē. Pirmajā gadījumā tā ir brīva izvēle un īpašs izvērtējums nav nepieciešams. Savukārt otrajā gadījumā tā ir objektīva nepieciešamība, un pakalpojuma pieejamībai nevajadzētu būt atkarīgai no citu personu rīcības. Neraugoties uz likuma “Par sociālo drošību” 2.¹ pantā ietverto aizliegumu, nodrošinot sociālos pakalpojumus piemērot atšķirīgu attieksmi atkarībā no personas (..) ģimenes stāvokļa vai citiem apstākļiem, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums, nodrošinot sociālos pakalpojumus paredz atšķirīgu attieksmi atkarībā no personas ģimenes stāvokļa. Ja personai ir lejupējie vai legāli reģistrēta laulība, tad publiskā sektora finansētie aprūpes pakalpojumi netiek nodrošināti. Šī norma ir pretrunā arī ar likuma “Par sociālo drošību” 13. pantu, kas noteic, ka sociālie pakalpojumi šā likuma izpratnē ir pasākumi, kurus nodrošina valsts vai pašvaldība naudas vai mantisko pabalstu vai citu pakalpojumu veidā, lai veicinātu personas sociālo tiesību pilnvērtīgu īstenošanu.

Vieniem aprūpes izmaksas sedz valsts, citiem pašvaldība, vēl citiem jāmaksā pašiem

Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.275 “Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”

2.punkts: Klients par saņemto pakalpojumu maksā atbilstoši noslēgtajam līgumam starp klientu un sociālā pakalpojuma sniedzēju.

3.punkts: Ja klients normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīts par trūcīgu, par pakalpojumu maksā viņa apgādnieks vai apgādnieki (turpmāk — apgādnieks). Šādā gadījumā šo noteikumu 2.punktā minēto līgumu noslēdz starp klientu, viņa apgādnieku un pakalpojuma sniedzēju.

4.punkts: Ja klienta apgādnieks normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīts par trūcīgu, par pakalpojumu maksā tā pašvaldība, kura ir pieņēmusi lēmumu par pakalpojuma nepieciešamību (turpmāk — pašvaldība).

Gādīgās meitas slogs

Problēma: Absolūtā vairumā gadījumu klienta pensija ir zemāka nekā sociālās aprūpes pakalpojumi iestādē. Gadījumā, ja personai nav likuma 1.panta 37.punktā minētie apgādnieku (laulātais vai lejupejie), tad izdevumus bez ierunām sedz pašvaldība. Savukārt, ja ir, tad ir vairāki scenāriji:

1. Tuvinieku ienākumu līmenis nepārsniedz Noteikumu 5.3 punktā minētos kritērijus un šajā gadījumā sedz pašvaldība. Tiek pieņemts risinājums, kas atbilst novērtējumam.
2. Apgādnieki nepiekrīt slēgt līgumu un pašvaldība pakalpojumu atsaka. Personai ir tiesība vērsties tiesā, pamatojoties uz Civillikuma 188.pantu, kas pēc būtības ir paredzēts agrārajai sistēmai, kad bija pavisam cita nodokļu sistēma, nebija sociālās apdrošināšanas sistēmas un sociālie jautājumi, galvenokārt, tika risināti māsaimniecību ietvaros. Turklāt, CL 188.pants ir orientēts uz CL 177.pantā definēto uztura nodrošināšanas pienākumu. Savukārt aprūpe institūcijā ir ārpus šiem rāmjiem.
3. Apgādnieki izvērtē sagaidāmās finansiālās saistības un pieņem lēmumu turpināt aprūpi mājās. Visbiežāk aprūpi uzņemas sievietes, Labākajā gadījumā viņas var turpināt pilna laika darbu vai samazina darba slodzi, tādā veidā samazinot savus ienākumus un sociālās garantijas. Šiem aprūpētājiem turpmāk būs tiesības saņemt 5 dienas aprūpes pienākumu veikšanai. Tomēr nereti aprūpētāji vispār pamet darba tirgu, tādā veidā vēl vairāk samazinot savus ienākumus un sociālās garantijas. Atgriešanās darba tirgū var būt sarežģīta.

Priekšlikumi

1. Darba likuma 134.panta 2.daļa jāpapildina ar personām, kuras veic tuvinieku aprūpi;
2. Likuma «Par valsts sociālo apdrošināšanu» 20.⁴ panta 4.daļa ir jāharmonizē ar Darba likuma 134.panta 2.daļā ietvertajām sociālajām grupām.
3. Likumā «Par maternitātes un slimības apdrošināšanu» ir jāizslēdz sankcija gadījumos, kad abi vecāki samazina darba slodzi uz pusi, lai abi vienlīdzīgi iesaistītos bērna aprūpē;
4. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 1.panta 37.punkta tvēruma ir jāsašaurina, attiecinot to tikai uz lejupējiem un laulāto attiecībām.
5. Attiecībā uz personām ar invaliditāti:
  - 1) Likuma «Par maternitātes un slimības apdrošināšanu» 36.pantā noteikto darba devēja pienākumu izmaksāt no saviem līdzekļiem slimības naudu par darbnespējas dienām - aizstāt ar slimības pabalstu līdzīgi, kā tas ir gadījumos, kad darbinieks kopj slimu bērnu.
  - 2) Gadījumā, ja personām ar invaliditāti strādā nepilnu laiku un tās atalgojums nesasniedz minimālā apdrošināšanas objekta apmēru, tad valsts starpību sedz no pamatbudžeta.

Turpmāk

– atsevišķi izvilkumi no normatīvā regulējuma

Satversme

Ievads: Latvija kā demokrātiska, tiesiska, sociāli atbildīga un nacionāla valsts balstās uz cilvēka cieņu un brīvību, atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības un ciena mazākumtautības.

109.pants Ikvienam ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumā noteiktajos gadījumos.

116.pants Personas tiesības, kas noteiktas [Satversmes](#) deviņdesmit sestajā, deviņdesmit septītajā, deviņdesmit astotajā, simtajā, simt otrajā, simt trešajā, simt sestajā un simt astotajā pantā, var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Šeit ir ietverts arī Satversmes 116.pants. Tas it kā neparedz valsts tiesības ierobežot Satversmes 109.pantā noteiktās tiesības, tomēr Satversmes tiesa vairākos spriedumos ierobežojumus ir atzinusi par tiesiskiem, pamatojoties uz Satversmes 116.pantu.

Likums “Par sociālo drošību”

2.¹ pants. Atšķirīgas attieksmes aizliegums

Nodrošinot sociālos pakalpojumus, aizliegta atšķirīga attieksme atkarībā no personas rases, etniskās piederības, ādas krāsas, dzimuma, vecuma, invaliditātes, veselības stāvokļa, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa vai citiem apstākļiem.

11. pants. Sociālā palīdzība

Personai, kura saviem spēkiem nespēj nodrošināt sevi vai pārvarēt īpašas dzīves grūtības un kura nesaņem ne no viena cita pietiekamu palīdzību, ir tiesības uz personisku un materiālu palīdzību, kas atbilst tās vajadzībām, dod iespēju pašpalīdzībai un veicina tās iesaistīšanos sabiedrības dzīvē.

13. pants. Sociālie pakalpojumi un to sniedzēji

(1) Sociālie pakalpojumi šā likuma izpratnē ir pasākumi, kurus nodrošina valsts vai pašvaldība naudas vai mantisko pabalstu vai citu pakalpojumu veidā, lai veicinātu personas sociālo tiesību pilnvērtīgu īstenošanu.

Pašvaldības sociālā dienesta uzdevumi

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

11.pants.

- 1) veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām;
- 2) sniegt sociālos pakalpojumus vai organizēt to sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem, personām, kuras aprūpē kādu no ģimenes locekļiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams;
- 3) novērtēt klientu vajadzības, materiālos un personiskos (motivācija, nepieciešamās zināšanas un prasmes, izglītība, profesija u.c.) resursus un sociālā atbalsta sistēmu;
- 4) noteikt klienta līdzdarbības pienākumus, vienojoties ar viņu par veicamajiem pasākumiem;
- 5) sniegt sociālo palīdzību.

32. pants. Sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu zemu ienākumu mājsaimniecībām, lai nodrošinātu ienākumus garantētā minimālā ienākumu sliekšņa līmenī un segtu ar mājokļa lietošanu saistītos izdevumus, kā arī sniegt atbalstu atsevišķu izdevumu apmaksai un krīzes situācijās

Civillikums

188. Pienākums uzturēt vecākus un vajadzības gadījumā arī vecvecākus gulstas uz visiem bērniem samērā ar viņu spējām uzturēt vecākus vai vecvecākus un mantas stāvokli. Strīdus par uzturlīdzekļiem vecākiem vai vecvecākiem izšķir tiesa.

177. (..) Bērna aprūpe nozīmē viņa **uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu**, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (..).\

Civillikumā atsevišķi nav noteikts, kāds ir 188.panta tvērums attiecībā uz vecāku un vecvecāku uzturēšanas pienākumu. To netieši var secināt no 177.panta, kurā noteikts, ka uzturēšana ir ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, turklāt, attiecībā uz veselības aprūpi pienākums ir nepieciešamības gadījumā nogādāt veselības aprūpes iestādē.

Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts

Valsts sociālo pabalstu likums

3.Pants 1.daļa

9) bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts;

7.¹ pants. Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts

(1) Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu piešķir personai, kas kopj bērnu, kuram Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ir noteikusi invaliditāti un izsniegusi atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.

Pabalsts šobrīd ir 313 euro, turklāt, ja vecāks nav nodarbināts, valsts par viņu veic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas

Pabalsts personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama kopšana

Valsts sociālo pabalstu likums

3.Pants 1.daļa

10) pabalsts personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana;

12.¹ pants. Pabalsts personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama kopšana

(1) Pabalstu personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana, Ministru kabineta noteiktajā apmērā piešķir personai ar invaliditāti, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību atbilstoši Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, ja minētā persona ir pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem tai nepieciešama īpaša kopšana.

Pabalsts šobrīd ir līdz 313 euro. Šajos gadījumos pabalsta saņēmējs ir persona, kurai nepieciešama kopšana un valsts neveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas par tuvinieku, kurš nodrošina aprūpi.

Noteikumi par sociālo pakalpojumu saņemšanu

Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 138 «Noteikumi par sociālo pakalpojumu saņemšanu»

Tie nosaka:

1. kārtību, kādā persona saņem sociālos pakalpojumus;
2. nosacījumus sociālās aprūpes pakalpojumu saņemšanai dzīvesvietā un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā;
3. kritērijus aprūpes līmeņa noteikšanai un klientu izvērtēšanai;
4. klienta aprūpes līmenim atbilstoša valsts finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma finansēšanas kārtību;
5. valsts finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma sniegšanā iesaistītā personāla skaitu un kvalifikāciju.

Sociālās aprūpes pakalpojumu samaksas kārtība

Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.275 “Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”

2.punkts: Klients par saņemto pakalpojumu maksā atbilstoši noslēgtajam līgumam starp klientu un sociālā pakalpojuma sniedzēju.

3.punkts: Ja klients normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīts par trūcīgu, par pakalpojumu maksā viņa apgādnieks vai apgādnieki (turpmāk — apgādnieks). Šādā gadījumā šo noteikumu 2.punktā minēto līgumu noslēdz starp klientu, viņa apgādnieku un pakalpojuma sniedzēju.

4.punkts: Ja klienta apgādnieks normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīts par trūcīgu, par pakalpojumu maksā tā pašvaldība, kura ir pieņēmusi lēmumu par pakalpojuma nepieciešamību (turpmāk — pašvaldība).

Sociālās aprūpes pakalpojumu samaksas kārtība

Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.275

5.3. līdzekļi, kas pēc pakalpojuma samaksas paliek apgādnieka ģimenes rīcībā, nedrīkst būt mazāki par summu, kura aprēķināta, reizinot valstī noteikto minimālo algu ar šādu koeficientu:

5.3.1. par vienas personas ģimeni — 1,0;

5.3.2. par katru nākamo apgādnieka ģimenes locekli — 0,5;

5.4. ja apgādnieka ģimenes rīcībā esošie līdzekļi pārsniedz šo noteikumu [5.3.](#)apakšpunktā noteikto līmeni, bet apgādnieks nevar samaksāt pilnu pakalpojuma maksu, apgādnieks maksā daļu no pakalpojuma maksas — starpību starp viņa ienākumu līmeni un šo noteikumu [5.3.](#)apakšpunktā noteiktajā kārtībā aprēķināto summu, kura paliek tās rīcībā. Pārējo pakalpojuma samaksas daļu līdz pilnai pakalpojuma samaksai sedz pašvaldība.

6. Pašvaldība atbilstoši finansiālajām iespējām var noteikt klientam citu (labvēlīgāku) samaksas kārtību par pakalpojumu.

Latvijā divas pašvaldības – Rīgas un Tukuma – ir ieviesušas situācijai ievērojami atbilstīgākus un iedzīvotājiem labvēlīgākus nosacījumus.

Paldies par uzmanību!